

Ilustrirani Slovenec

Leto II.

Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 13. junija 1926, šte. 132.

Štev. 24.

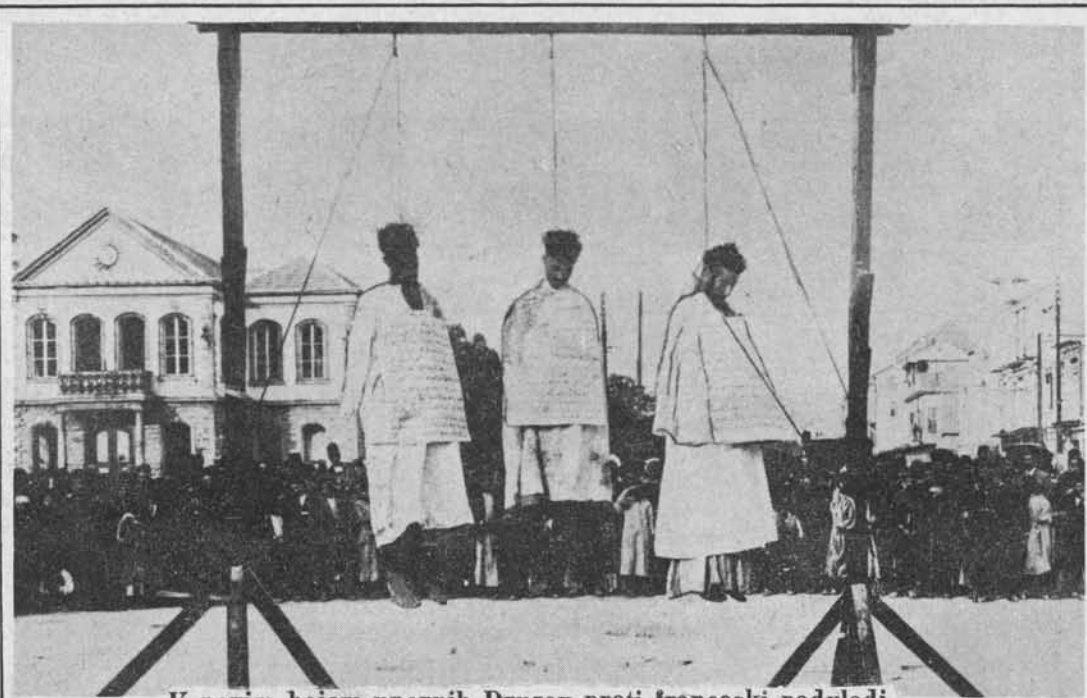
Voditelj in ljubljeneц slovenskega naroda dr. Anton Korošec,

na čelu tisočglavih slovenskih mas, dne 30. maja t. l. na ogromnem protikorupcionističnem shodu v Ljubljani: »... Danes lahko rečem v imenu SLS in v imenu vsega našega naroda, in jaz mislim, da smem govoriti v imenu vsega slovenskega naroda, danes izjavljam: Mi ne sovražimo Srbov, ampak mi ljubimo srbski narod.... Naj vlada srčna vez med srbskim, hrvaškim in slovenskim narodom; vez pomirljivosti in medsebojnega spoštovanja naj vlada tudi med našimi verami.... Za svojo vero hočemo svobodo, enako zahtevamo tudi za druge vere....*Mi hočemo svobodo in poštenje v naši državi!«

Abd el Krim,

voditelj upornih Marokancev, se je po dolgotrajni krvavi vojni pred kratkim predal zmagovitim Francozom.

K novim bojem upornih Druzov proti francoski nadvladi.

Dočim se je Francozom posrečilo zlomiti upor Marokancev, imajo pa vendar še velike težave v Siriji. Naša slika nam kaže usmrčitev treh sirskih dijakov v Damasku, ki so se bojevali v vrstah svojih rojakov, na prsi so jim pripeli prepise obsodbe.

Zadnje faze pogrebnih svečanosti siamskega kralja Rama VI.,
ki je umrl lansko jesen: prenos žare na mesto, kjer so pred kratkim sežgali truplo.

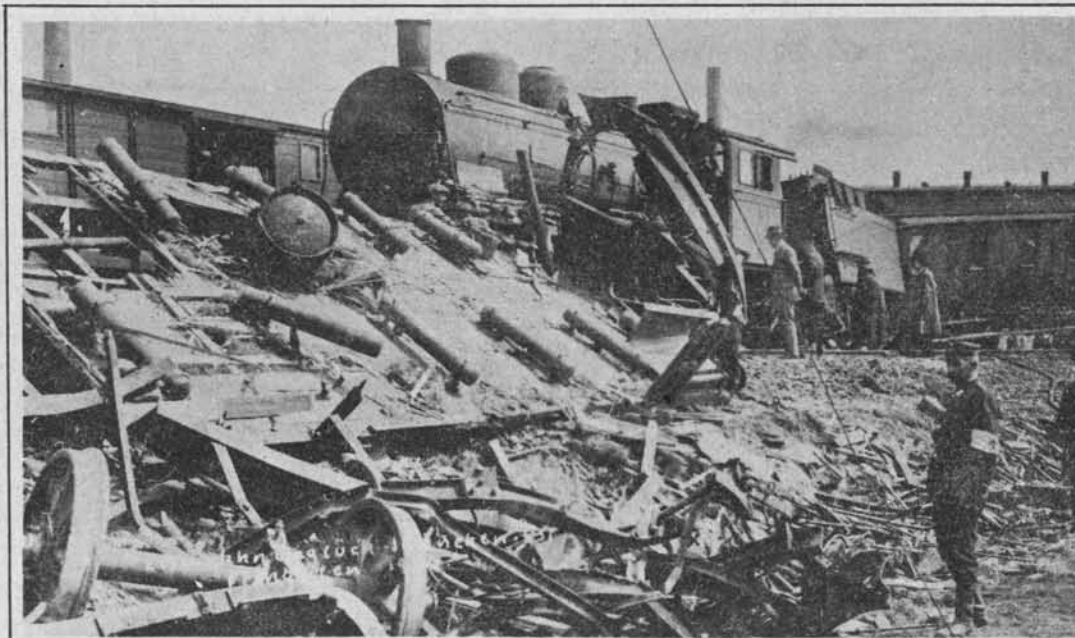
Poročnik B. W. Wyalt,

vodja 120 morn. letalcev obsegajoče ameriške ekspedicije, ki je določena, da znanstveno prouči velikanske še nepoznane dele Alaske.

Rataj,

maršal poljskega sejuna (predsednik parlamenta), ki je imel pri zadnjih dogodkih na Poljskem važne vloge.

K strašni železniški nesreči v Monakovem dne 24. pr. m.

Trčila sta dva osebna vlaka, kar je zahtevalo 33 mrtvih in nad 100 ranjenih.

Pogled v umetniško razstavo Gorup - Jakac,

ki se danes zaključí. Razstava nudi po bogatem številu umetnin in po svoji pestrosti (Jakčevi motivi iz Afrike in Gorupove živalske študije) poseben užitek in nanjo ponovno opozarjamo. Na naši sliki je videti tudi oba umetnika: Gorupa (1) in Jakca (2).

Marko Gjuričić,
znani prvak srbske radikalne stranke.

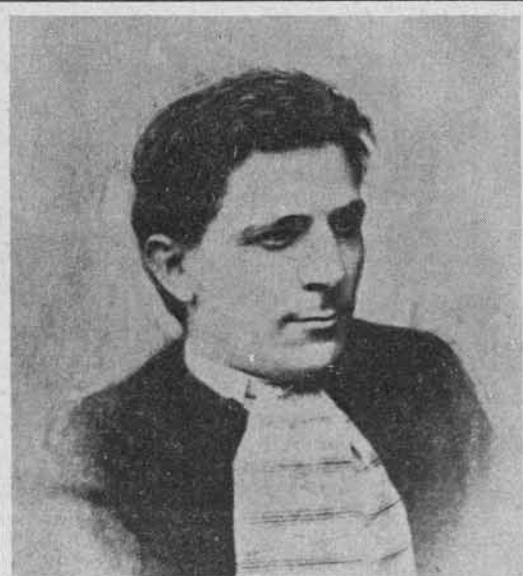
Jugoslovanske narodne vezenine na razstavi v Berlinu.

Pred kratkim so bile razstavljene v umetno-obrtnem muzeju v Berlinu naše narodne vezenine, ki so vzbujale veliko pozornost. Na sliki vidimo od leve na desno go. Calelo, odpravnika poslov nšega berlinskega poslaníštva Stjepana Mihajlovića in češkega poslanika v Berlinu dr. Krofto.

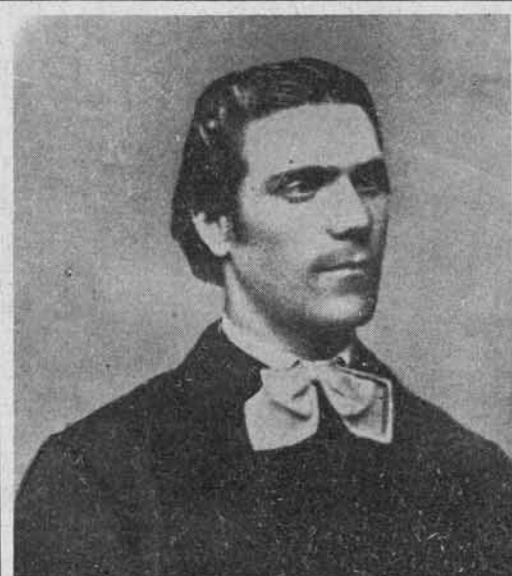
Slike k „Slovenskemu biografskemu leksikonu“.

Cukala Franc,
(* 1878) duhovnik.

Cimperman Josip,
(1847—1893) pesnik.

Cimperman Franc Ser.,
(1852—1873) pesnik.

Poslanec SLS A. Sušnik (X) otvarja zborovanje,

za predsedniško mizo je videti Lj. Davidovića (2), predsednika kluba J. M. O. Hrasnico (3), predsednika zemljoradniškega kluba Joca Jovanovića (4) in demokratskega poslanca D. Rankovića (5).

Nečuvena korupcija se je razpasla zadnja leta v naši državi in ona v prvi vrsti ji jemlje tudi ugled v inozemstvu. Milijoni in milijoni ljudskega denarja gredo v zločinske žepke korupcionistov. Centralizem, ki ga je uvedla v našo državo vidovdanska ustava, je dolgo let onemogočal celo opozicionalnim poslancem vpogled v nečeste umazane kupčije, ki so jih vršili razni korupcionisti iz radikalne stranke in onih strank, ki so bile v zadnjih letih opetovano v vladi skupaj z radikali. Toda končno je vendarle prišlo na dan toliko afer, da se zgraža vsa poštena Jugoslavija. Med ljudstvom je zavrelo in pod vodstvom poštenih strank se je sedaj začel boj proti temu zlu, ki se ne bo polegel, dokler ne izginejo s površja vsi, katerih vest ni čista. V Sloveniji se je postavila na čelo tega gibanja SLS, ki je priredila 30. pr. m. skupno s prijateljskimi opozicionalnimi strankami zborovanje, kakršnega Ljubljana še ni videla, kljub temu, da so one stranke, ki se zaradi masla na glavi boje solnca, napenjale vse sile in uporabile vsa sredstva, da odvrnejo pošteno slovensko ljudstvo od zborovanja.

Naš dr. Korošec,

edini legitimni zastopnik celokupnega slovenskega naroda: »Tako bo šel iz bele slovenske Ljubljane val proti nepoštenju v javnem življenju, ki tare skupno nas vse...«

Rojstna hiša Nikole Pašiča (v Zaječaru),

dolgoletnega našega ministrsk. predsednika in očeta g. Radeta Pašiča. Kakor vidimo iz naše slike, slavna Pašičeva rodbina ni ravno iz bogate hiše, vendar sta danes g. Pašič in njegov sinko med najbogatšim ljudmi v Evropi, kljub temu, da nima ne eden in ne drugi nobenega podjetja. Odkod torej njih bogastvo? Ne bo morda odveč, če ugotovimo, da je bila skoro ves čas Pašičevega ministirovanja z njim v koaliciji tudi tista »slovenska« stranka, ki se lahko ponaša s svinčnimi, živosrebrnimi, nacionalizatoričnimi in drugimi podobnimi junaštvji na polju delovanja za »narodno in državno« edinstvo.

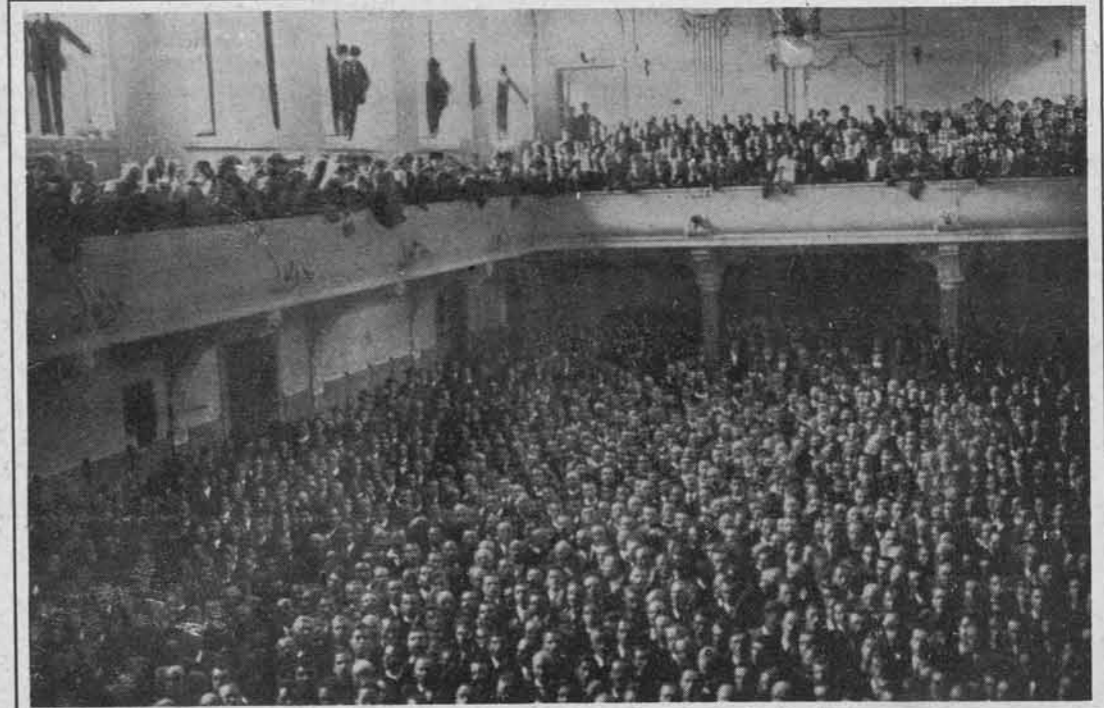
Ljuba Davidović: »Delamo zato, da zmaga poštenje nad nepoštenjem...«

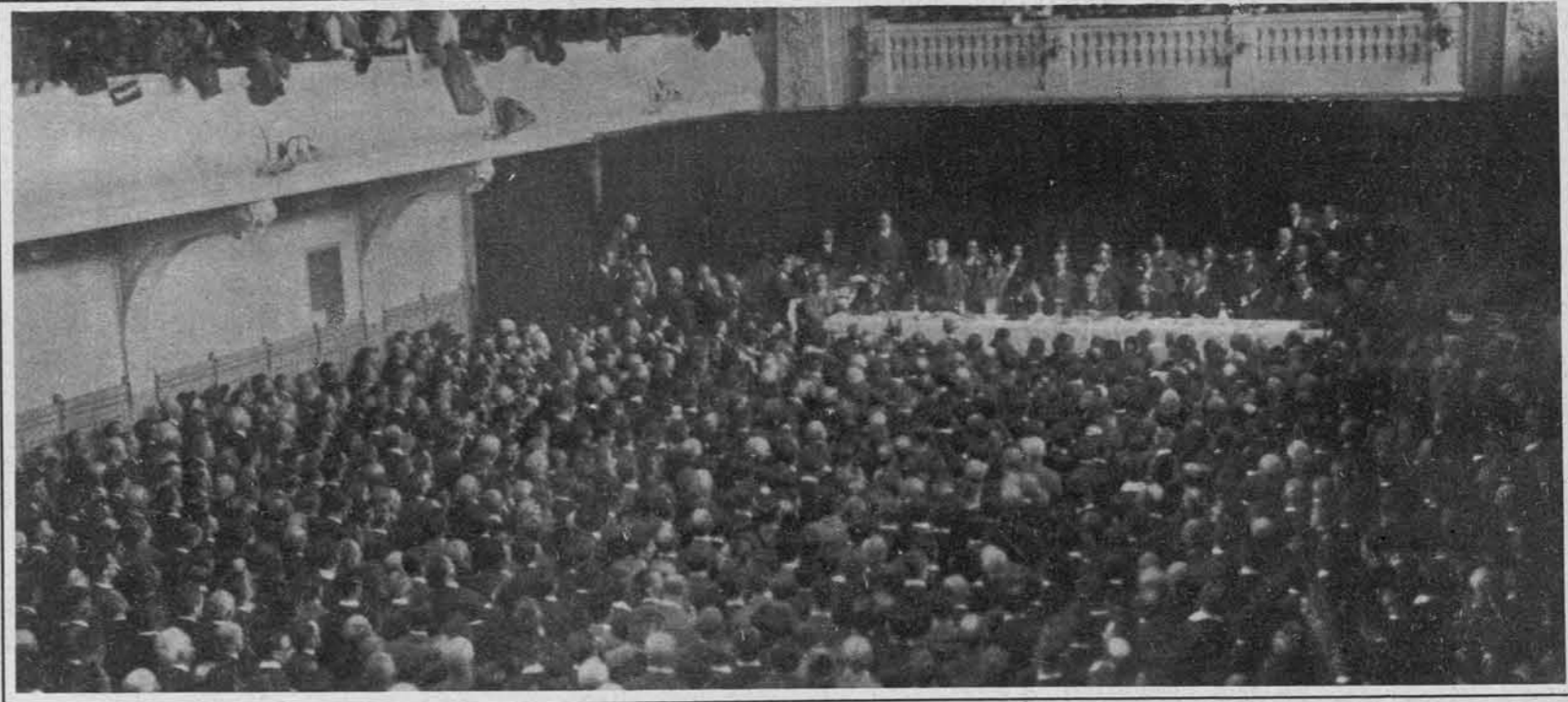
Naš Korošec na Unionskem vrtu govori onim množicam, ki niso dobile prostora v dvorani. Triumfalne ovacije, ki jih je prirejal narod svojemu voditelju, so bile najlepši odgovor na ogabno pisanje osvinčenjenega časopisja proti shodu in SLS.

Joca Jovanović: »... V Sviči so dobro vedeli, kako je z živino, kupljeno na račun reparacij in ki je bila namenjena za Srbijo, prodala se je pa v Sviči... Obtožen je bil pred narodno skupščino (SDS poslanec Lukinič), ki ga je pa ravno tako oprostila, kakor L. Markovića...«

Pogled z govorniškega odra na del zborovaleev.

Pogled z galerije unionske dvorane proti odru,

kjer so bili dne 30. maja t. l. zbrani zastopniki naše SLS ter DS, JMO in ZS s svojimi voditelji dr. Korošcem, Lj. Davidovićem, dr. M. Spahom in Joco Jovanovićem na čelu, da započnejo iz osrčja našega slovenskega naroda boj proti korupciji, ki upropašča našo državo.

K I. kongresu krščansko socialistične delavske mladine

ki se bo vršil dne 12. in 13. junija t. l. v celjskem »Narodnem domu«.

France Kordin,
ustanovitelj »Krekove mladine« in njen
dosedanji predsednik.

Predavatelji in udeleženci letošnje trimesečne »Krekove socialne šole«,
ki se je vršila v Ljubljani, v prihodnji sezoni se pa priredi še po nekaterih drugih krajih.
V prvi vrsti sedijo od leve na desno: prof. Jarc, Kordin, Gostinčar, dr. Tominec, prof.
Capuder in prof. Dolenc.

Delegati »Krekove mladine«
na I. kršč. soc. kongresu 7. junija 1925 s starostom Gostinčarjem in poslancem Smodejem v
sredini.

Celjski kongres

je prva velika manifestacija kršč. socialne delavske mladine.

V soboto, dne 12. t. m. popoldne so na programu referati gg. Peterlina, Kremžarja, Jarca, Rozmanove in Cviklja; v nedeljo, dne 13. t. m. dopoldne pa bodo govorili gg. Terseglav, Puntar, Jeršič in Gosar, a popoldne se bo vršila velika ljudska delavska veselica.

Glavni boj kršč. socialistične mladine je naperjen proti materializmu, ki je največja rak rana današnje človeške družbe in tudi glavna hiba marksističnih socialistov, ki so ravno zaradi tega nesposobni, da bi s svojim programom mogli kdaj rešiti proletarske mase današnjega bednega položaja.

Člani »Krekove mladine« in »Hrv. omlad. Saveza«
na evharističnem kongresu v Zagrebu 1. 1923.

Palača delavske zbornice v Celoveu,
dovršena poleti 1. 1924. Avstrija stoji danes
glede socialnega skrbstva na višku, dočim
gremo mi od leta do leta nazaj.

Udeleženke gospodinskega tečaja v Vnanjih Goricah,
ki se je vršil letošnjo pomlad z najlepšim uspehom.

Prof. Ivan Franke,
znani slovenski slikar, ki je obhajal pred
kratkim osemdesetletnico svojega rojstva.

Jubilej na mariborskem slovenskem narodnem odru.

Prizor iz IV. dejanja »Marije Stuart« na mariborskem odru,
ki je bila uprizorjena za jubilej tamošnje tragedkinje ge. Berte Bukšekove.

Berta Bukšekova,
ki je praznovala 18. pr. m. 25 letnico
svojega plodonosnega umetniškega de-
lovanja ter uživa velike simpatije vsega
slovenskega Maribora.

Dr. Karel baron Born,
znani veleposestnik in veleindustrijalec v
Trzinu, ki je obhajal 7. t. m. petdesetletnico
svojega rojstva.

S skrajnih vzhodnih meja Slovenije.
Oddelek naše finančne straže v Dolnji Lendavi.

EMONSKA ATENA

Iz ljubljanskega ženskega sportnega življenja.

Od leve na desno stoje: ....., pa kaj bi navajal imena, uganjujte rajši sami.

Krekova mladina.

(Ob njenem prvem kongresu v Celju.)

Na razvalinah vojne so ostali razni preroki, ki so napovedovali boljše čase zatiranim in zaničevanim slojem, od ekstremnega komunista do zadnje strančice socialnih patriotov, ki so skušali vse slovensko delavstvo strniti v poseben delavski razred, a jim spričo nedoslednih in labilnih gesel o socialni blaginji človeštva ni uspelo. V tistih letih so začutili tudi slovenski krščanski delavci neko vrzel v svojem gibanju. Naravno je med njimi vstala misel, da v svrhu tesnega organiziranja kršč. delavcev, zlasti po proglašu dr. A. Gosarja o programu kršč. socializma, osnuje svojelastno kulturno delavsko organizacijo. Tako se je v septembru l. 1921. v prostorih I. del. kons. društva v Ljubljani zbrala družba mladih agilnih fantov (Fr. Kordin, Sl. Zalesjak, Fr. Kapus, Ciril Debeljak, Klančar Sr., Završnik L., Peterlin Sr. i. dr.) in ustanovila organizacijo kršč. socialistov »Krekovo mladino«. — L. 1897. je dr. Krek v sličnih razmerah — proti naraščajoči soc. demokraciji — ustanovil »Slov. kršč. soc. zvezo«, ki je bila prvotno delavska kulturna organizacija. — Danes, ako hočemo prav zajeti idejne tokove, ki krožijo med nami, moramo priznati, da vstopamo zopet v dobo, ko se bodo kulturna stremjenja zelo specificirala — vojna je bila v tem oziru korak nazaj — danes svetovni nazor deli zopet duhove. Zato je Krekova mladina, kot vzgojiteljica in izobražiteljica kršč. delavstva, krenila svojo ostro začrtano pot, da pripravi in organizira vso slov. kršč. delavsko mladino za izvedbo kulturnega dela kršč. socializma, v jasno opredeljenem delu proti kapitalistični in materialistični delavski ideologiji.

Krekova mladina je odločno kršč. organizacija delavstva po načelih okrožnice papeža Leona XIII.: Rerum novarum, ki naravnost zahteva samostojne delavske krščanske organizacije. Temelj ji je katoliška sv. vera in njena glavna zahteva je, da vsi njeni člani živijo krepostno in verno življenje. Drugi del programa je delavska izobrazba. — Na I. kongresu kršč. socialistov l. 1925. v Ljubljani je upostavila kot svojo zahtevo po »Krekovi socialni šoli«, kot vrhovni matici delavske izobrazbe. Pod vodstvom našega del. nestorja Jožeta Gostinčarja se je Krekova šola v jeseni lanskega leta tudi vršila v Ljubljani z največjim uspehom. Trimesečni večerni pouk je izobrazil 20 krekovcev, ki danes že predavajo in organizirajo podružnice Krekove mla-

dine. (Predavatelji so bili gg. prof. Jarc, Dolenc, Cepuder, dr. Gosar, p. Tominc, inž. Žumer, dr. Puntar i. dr.)

Krekova mladina utira pot kršč. strok. org. »Jugoslovanski strokovni zvezi«. Le temeljita ideološka naobrazba je porok novega kršč. socialističnega pokreta. In sedaj je Krekova mladina samostojna organizacija, da pristopi lahko vsak delavec in je njena naloga, da na podlagi začrtanega programa preobrazi svoje članstvo. — Danes je v Krekovi mladini organiziranih 600 delavcev — fantov in deklet. Krekova mladina ima dosedaj 12 podružnic: v Ljotomeru, Sv. Miklavž pri Ormožu, Celje, v Hrastniku sta 2, Trbovlje, Kočevje, Zdobrava-Snebrje, Zalag, Ljubljana. V drugih industrijskih krajih se že vrše priprave za nove podružnice.

Krekova mladina goji zlasti predavanja in zbira delavce k skupnim izletom; snuje knjižnice za delavce, prireja igre, ima svoj vajeniški odsek itd. Goji tudi šport, ki je delavskemu fantu dobrodošel za razvedrilo.

Nov razmah si nadeja Krekova mladina od akademskega kršč. soc. kluba »Borbe«, ki naj teore-

tično razpravlja o programu kršč. socializma in praktično gre med delavstvo, da bomo vsi eno. Le v ozkem stiku z mlado katoliško inteligenco, bo Krekova mladina mogla izpeljati svoje načrte. Do sedaj so vodili Krekovo mladino mladi fantje sami, zlasti njen petletni predsednik F. Kordin.

Krekova mladina pride v poštev tudi v Del. zbornici, zlasti v njenem odseku Del. akademiji, kjer pa mora odločno odkloniti vsako nevtralnno delavsko organizacijo, ki bi prinesla še več zmede v naše delavske sloje. Vsaka kulturna smer naj ima svoje kulturno področje brez očeta Marksa, ki ni zavetnik delavstva sploh.

12. in 13. junija zboruje celokupna Krekova mladina v Celju, da ob svoji petletnici obstoja pokaže javnosti sadove svojega tihega, a upajmo, uspešnega dela.

K.

Oglašujte v „Ilustr. Slovencu“!

K strašnemu požaru v Prigorici pri Ribnici.

Ostanki hišnega zidovja, ki je deloma že pokrito z deskami. (Slika smo prejeli že po zaključku lista in bomo poročali več v prihodnji številki.)

Fotolito in offsettisk Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.